

2.a.1

Preventiestaf 18 mei**Agendapunt 'Lokale preventieaanpak: terughoudend kwantitatieve doelstellingen'**Aanleiding

Maandag 11 mei vond de eerste online uitwisselingsbijeenkomst plaats van de reeks bijeenkomsten over de lokale/regionale preventieakkoorden. Dit was wat ons betreft een geslaagde eerste bijeenkomst. Opvallend was de lokale "huiver" om kwantitatieve doelen te stellen, terwijl dat voor het Nationaal Preventieakkoord wel is gebeurd. Op uw verzoek praten we hier in de preventiestaf verder op door.

Samenvattend kwam uit de bijeenkomst het volgende naar voren:

- Rotterdam is voorzichtig met kwantificering en volgt Rotterdamse cijfers. De overtuiging heerst dat met enkel preventie de doelstellingen niet gehaald kunnen worden.
- Friesland inventariseerde vooraf hoe de doelen van hun bestaande programma's zich verhouden tot landelijke doelen in het preventieakkoord. Ze zijn ervan overtuigd dat aanscherping mogelijk is, dat hogere doelen kunnen worden nagestreefd, nu alle 18 gemeenten en andere partners de Friese Preventie Aanpak ondertekenen.
- Hillegom is ook terughoudend in kwantificeren. Ze willen vooral de beweging zien. Bewoners zijn enthousiast, maar de peiling is lastig. Zij vragen zich af of er ondersteuning vanuit de overheid kan komen.

Mogelijke oorzaken terughoudendheid gemeenten

Bovenstaande is voorgelegd aan het kernteam van het Ondersteuningsprogramma (in dit team zitten de VNG, GGD, Pharos, JOGG, het RIVM en VWS). Hieruit kwam naar voren dat gemeenten (mogelijk) terughoudend zijn in de kwantificering van de lokale doelstellingen omdat:

- Het omzetten van de landelijke ambities in een lokaal akkoord blijft binnen veel gemeenten een ambtelijk proces. Hierdoor weten de gemeenten niet zeker of ze de kwantitatieve doelen hard kunnen maken.
- Gezondheid wordt door een veelheid aan factoren beïnvloed. Hierdoor is het lastig te kwantificeren wat het daadwerkelijke effect is van de acties op lokaal niveau.
- Wethouders zijn vaak terughoudendheid in het formuleren van doelstellingen over de bestuursperiode heen, terwijl het gezondheidsbeleid daar wel om vraagt.

Wat zou kunnen helpen voor gemeenten

- Bespreken van het vraagstuk in het BO PG

Een mogelijkheid is om dit vraagstuk als besprekspunt op te nemen voor het BO PG van 2 juni a.s. Wat vinden de bestuurders hiervan? Wat zijn hun ideeën hierover? Is het gewenst om de kwantificering van de lokale doelstellingen als extra richtlijn voor de lokale en regionale preventieakkoorden toe te voegen? Als bij de beoordeling van de aanvraag voor het uitvoeringsbudget blijkt dat de gemeenten geen kwantitatieve doelen hebben opgenomen in het lokaal preventieakkoord, dan is het gewenst om vanuit het Ondersteuningsteam met de gemeenten hierover in gesprek te gaan.

- Ondersteuning vanuit de GGD'en organiseren voor de gemeenten.

De GGD'en maken elke vier jaar de gezondheidsmonitor met veel data op wijkniveau. De GGD'en kunnen de gemeenten helpen bij het kwantificeren van de lokale doelstellingen en het doorrekenen hiervan, bijvoorbeeld in het doorrekenen van de toekomstverwachtingen en effecten van de acties (net zoals het RIVM dat op landelijk niveau doet). Dat kan bijvoorbeeld in samenwerking met de academische werkplaatsen en/of met het NFU/Gezonde regio. De GGD'en krijgen daar op dit moment nog geen opdracht toe.

2.a.1

- Ondersteuning vanuit het Ondersteuningsprogramma actief aanbieden aan de gemeenten wat betreft de kwantificering van de lokale doelstellingen

Het ondersteuningsprogramma kan de gemeenten helpen in het kwantificeren van de doelstellingen bij de totstandkoming van de lokale preventieakkoorden. Het ondersteuningsteam kan de gemeenten die bezig zijn met een preventieakkoord bijvoorbeeld actief benaderen, om zo het gesprek te voeren en mee te denken in hoe de gemeenten tot een kwantificering van de lokale doelstellingen kunnen komen. Daarnaast kunnen we het ondersteuningsprogramma vragen om een toolkit voor gemeenten te ontwikkelen waarin actief ondersteuning en handvatten worden aangeboden. Bijvoorbeeld via een Webinar, een leerkring voor bestuurders én beleidsmakers, het benutten van de sociale kanalen, etc.

- Lerende evaluatie RIVM

Na de zomer wordt met de lerende evaluatie gestart van het RIVM. Een zestal gemeenten/regio's in het land wordt hierbij actief gevolgd wat betreft de ontwikkeling en uitvoering van een lokaal of regionaal preventieakkoord. Hiermee wordt inzicht verkregen in wat er gebeurt in een regio/gemeente om de ambities van het preventieakkoord te realiseren. We kunnen binnen deze evaluatie dit onderwerp bespreekbaar maken en gemeenten ondersteunen/stimuleren om de lokale doelstellingen te kwantificeren.

Voorstel

Het voorstel is om het vraagstuk te agenderen als bespreekpunt voor het BO PG van 2 juni en de beschreven mogelijkheden te verkennen met het kernteam van het Ondersteuningsprogramma. Ook is het voorstel om de vraag in de volgende digitale bijeenkomst met gemeenten te bespreken.

De tweede bijeenkomst staat gepland op 25 mei en richt zich op de regio's/steden die zich actief inzetten op de thema's uit het NPA, maar er bewust voor kiezen om geen preventieakkoord te sluiten (gemeenten Utrecht, Leiden en de GGD Gooi en Vechtstreek).

Bespreekpunten:

- *Heeft u nog wensen en/of tips voor de volgende online uitwisselingsbijeenkomst die gepland staat op 25 mei?*
- *Bent u het eens met bovenstaand voorstel?*